

(b)

Note.

(72.5) **I**

Običaji
Hrvatskoga naroda Istre.
1895.

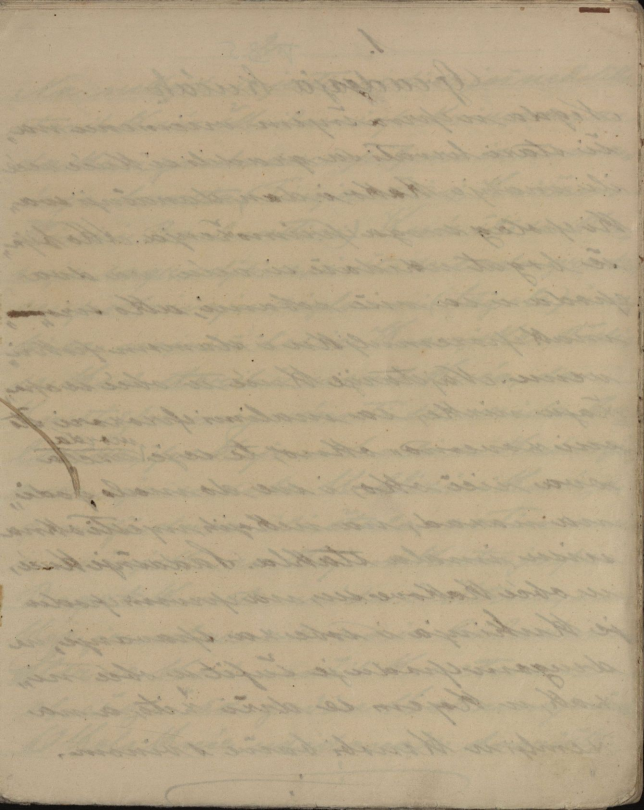
1106.

I

1106.

1106.

Gradska Kuća

Kada u prvom vijeku na, i stari Hrvati su gradili si kuće uće ili manje, kako i dan današnji su, ki polag svoga primorjenja. Ako bije, se bogat uvidati si ucin, na dva proda i sa više sobami, ako siroma, manje i prostorniji i stambeni prostor ucin. Najstarije kuće u obće su pro, kaju niske, sa malim prostorima, što su i novcom otkup, te se je ^{morda} ~~kuća~~ ova više otko, i sve do malo godi, na nakad, na nekih, najstarija su i mala stakla. Sadašnje kuće, u obće kakove su, na prvom proda je kuhinja i soba na spavanje, na drugom proda je čufit u obće ni, kati, u kojem se drži kiti, a na trećem u kati bačve s vodom.

Na nekotjih injeatih, vidi se još nekakih
 starih Kuća škrilanci pokrivenne, a
 daski i grede su injeane in doma,
 neqa hrasta (Tinjantini, Krikan,
 Tini i Barbantini) Kuće ito su bla,
 nje sagraadjene, i ito se sada grade,
 se pokrivaaju siglami (Legole) i ma,
 bi se napruič les in Kranjske. Vidi,
 se kod starih i novih Kuća, da
 Kmet ipis magionosti si ukida ba
 ladur, ipis Kojem kodu in Kuhnju,
 in nje in sobe. U blizini Kuće je
 goredji dvor ili štala, katim ovi
 i svinjski, in Kojem Kuhu je ipis.
 Pogot Kmet ukida i šternu, na
 Kju je uar raond in baladura.
 Šterne kod naših Kmetova se
 oharaju sd godine 1600 inapred.
 Školo Kuće ukidano je dovarite,

Koje liepo katosi vratina. Nego žu,
 lastno je, što oholo kuće seljake nije
 nikakve čistace, osobito po kim i ina
 veliko blato, gnoj i set. smetiste sve
 skupaj, iz česa udara. veliki smrdj,
 to je uvek kom bolsti u njegovoj se,
 gadi, nego on ina rado blato oholo
 kuće radi gnojja. A neće naći ni,
 Ti jedne seljake kuće, da bi ima,
 la svoj kahod, što bi mu bilo liepo i
 koristno. Nastojanje naših ljudi je
 bilo, i još danas obitoj, da grade
 kuću na samini, radi veće sv,
 je udobnosti. Tamo je jasnim drhta,
 kom, kad se bijace drselo u kholi,
 Ho silitja iz Dalmacije u Porečki
 Notar god. 1525, Kopim naložice
 Mletačka vlada, da se sve obite,
 bi moraju sve skupaj sagraditi se

selo pod imenom "Nova vas", a rije,
 što da nekaj i pošljuje rješenja nalo-
 gu, u ovu sise i nekaj i po svo tamo,
 i njoj obitelji, i temeljiše si kuće, gdje
 su ^{na najprije} tada naša sela Brčići, Lekovići,
 Kasinašići, Pribetići, Mikatovići i
 Gledići. Radi neoborivne garancije,
 menute naloge, na 15. Siječnja 1544,
 učinila se razprava protiv ovih
 obitelji, što su se sagradile stano-
 vanje i u ovu medju rješenja sdu-
 čene sa odsudom 7. Siječnja 1525,
 našli nika Petra Kane, radi čega
 sa bijahu odsudjone na novčanu
 glatku od 50 lica. Tako Wandler.
 Metlička vlada kad u vrijeme na-
 seljivanja naših Salmatinaca u
 Petru, naložila bi da više obitelji
 moradu si skupiti kuće sagra-

diti da bude silo, čemu se protivim,
 više se mnogi, vidajući se stari,
 ne na samini sried svoga spola,
 radi svoje udobnosti, da ne dolaze
 lakho u doticaj i uferpirku sa
 susjedima. Kato bijaše teško^{ko} muva,
 te ipakto bijaše divljih običaja i
 grabljivice iudi, radi toga dosta
 dni starin stanovnikom. Tomasini,
 Takave obitelji hringahu na samini,
 ni još u neblakvom feximativu,
 nom i spativjarkakom stanju,
 baveći se jedino spogodolstvom i
 stočarstvom. Poujeda se, da ipakto,
 dia bi^{se} na mjesti oči sputa u
 množila i naradila u nekih ku-
 ća do 50 i više članova, koji da
 bi se irrodili na način da
 da bi se meoju sobom ženili.

u Kući. Moraliteta ^u gledi živiti
 u velikoj slobodi, mira i ljubavi, sa,
 stalno sa manje brige i ^{delu} strahom
 li današnji dan, brane se jedno,
 stvarno iz svojih ispoljstkih i stajara,
 stih i plodova, ipa bi veliku stvarst
 složivili, osobito gdje su bile i povera,
 ne klimatičke okolnosti. Nadlež
 je vrijeme da morado se ran,
 deliti se, radi nemogućnosti i pre,
 vjara mnogobrojne i porodice,
 iz kojih i prstana na više mjesta
 sela sela. Ix nekojih uli na Pore,
 stini u zapadnoj Istri, malo po
 malo i umeli su svoi originalni
 stanovnici, valja da najprije radi
 slabe i pitke vode i klag vrata, što
 tamo vlada, i i papunice ana
 sela gudi iz Kraljevine.

Ova sela nam se: Bugheba, Vol,
 Karin, Gračevac i Busaleh. Nji
 novi prvi stanovnici su došli iz
 Albanije grada Skutari, godine
 1621, 1622, 1623, služeći (Investitura)
 služeći se medju sobom jezikom al-
 banekih, a drugi ^{mi} ljudi govore
 su hrvatski, zato svi su njih
 zvali Urbanasi. Ja sam poznao
 kao došlo nekog staroga Pašu
 Čurka, još jednini, koji daje ar,
 kanaski knez, i što sam ga
 upoznao bugariti iz od Stara
 brda grada. Pod republikom
 Metakom ova bijaše u uporabi na-
 kon ili običaj, da ^u smrti stiču;
 sinovi si ravnice baštinstvo na
 spol, a kćere dobiju četvrti dio
 u mjestine, na ovaj način kon

gatstvo se umanjuje, porodice se
 množe, ^{dom}praktično, jer naši se bave
 najviše poljodjelstvom, nite da ota-
 ce svoju starinu, i da drugdje traže
 življene, govore: "Sused je dobro, ali
 duma je najbolje. Onako širi se vino,
 masto, te uprskivao drugi ne pri-
 skačili drugi kaktani da se nosni-
 ju čeniti svi sinu u kući, dači vrie,
 me na neapi se nite, već ipoknati
 medje. Na bračenič^{stvari}još vlada stari
 običaj, gdje najstariji sin u obćepo,
 stane baštiničkom, a sitala djeca
 dobiju četvrti dio kmetine, tako
 "kvana" legitimna, što misle bašti-
 nik u novac i plati. U samom
Peroju običaj, da ipso smrti
 otčevaj braća i sestre jednako ma-
 dju sobom si ravnice baštinstvo.

Perajci bijahu najbogatiji, koji se
 našliše u Crnogore u Zetri u brzinu
 od 14 porodica, godine 1658. (Inventura)
 i kofrem je mjesto u liepomi nadra,
 u om splošaju; al ipak u 237 godina
 malo se međutim pomnožilo ^{pučanstvo} tjeru,
 ma drugim mjestima, isto sada
 broji samo 219 duša. Bit će ta m
 vrsti, što se svi medju sobom
 kene, jer svi spadaju grčko in,
 točnij orbi. Turadu ~~z~~ do staro
 gâ i sumâ, svega imaju, ali dra
 goga nimaju, — svaki ^{je} čia netâ,
 čia vlasnoga spola, zato se
 sada moraju svaki ma djvoj
 kama mnogi od njih krenuti.
 Rukunije se da samo po sebi da
 Porajci brane još svoje srbke običa
 je, i pjevaju svoje stare pjesme, što
 su sobom doneli kad su došli.

Kakva varlika kod Perajci, koja
sada broji 219 duša, u 234 godina,
što su Perajci, još se nije svake godi,
ne rodila jedna duša. U Rovinjsko
selo došlo je 1525 sest obitelji (Investitura,
ra) a sada broji prvih još duša;
istina je se arano naselilo kasnije
ljudi iz drugih obćina.

Poslovice:

Koliko brati, toliko vrati.

Kad se hleb raudili, nije već oja.
K meština, koja se privarom stećene,
pruje stok ^{lit} prograde, jer prokletos
na nju grade.

Rogatija, koja su proji učinili brzo
prograde, jer kantažnici došla, svi,
ćići grade.

Rogatija, koja je došla pro proji
i pro kurbah najmanje dard.

N3. Sve kuće u obće imaju
vrata uprama jugu ili uprama
zapadu.

Svaka kuća i svaka crkva
ima svoje svoje krov.

Kaklo i svako čovjeku na svijetu, ta,,
 ho i našemu je kruh prva hrana.
 I prvo govori: Kruh je dar božji. Kato
 kada pada djetetu iz šake na tlo,
 majka ili otac čine da ga odmah
 sa velikom pozornošću dignu i
 pogubi. Još i danas često se vije
 žalostni uzdih, samo da nam
 nebi kruh manjka, na sve drugo
 bi se još prošlo, jer još je onaj čelja,,
 di, koja jede na miru na spavu.
 (On mora živeti kupovati) Svaki
 dade srebri, na kruh naš svaki
 danji, svaki prolog svoga primok,,
 nja i stalisa. I naš prvo govori:
Kemlja je mati travj, a majka
intradi. Ali, krive neugodne okol,
 nati tla, i često promanjkanja
 (□ cereali)

Kiše pro čiti, viděti. Hoda da
 nad narod si pripraví potriebitý
 křaha na celo lito dan. Váľda
 o taha narod frica. Da jedan put
 Gospodin Bog se bijasě jako jako rak
 srdio na hude radi njihove kľ
 ke, čpa da je hotio da svi od glada
 poumru na kľstij. I to na slie
 deci način: svo vreme daje kľ
 to imalo klasje fraci mľu od kľ
 mľe sve do kraja, čpa je Gospodin
 Bog frimis šabom na batos kľta
 kad kľelo bilo, frili samu kľmľu
 i da je frimľu. Kraj njega da je
 cľas fras, i kľalstno da je gledas
 Gospodin fras sčĩ što čini. Kad je
 došas mľeci šabom na kraj,
 gdje kľaci mľe sada klas, da
 ran mľeno kľe: Gospodine,

smilujte se name, pustite ovo me-
lo name. I govori da od onoga vie,
mena je klas mali; ali da nije klas,
da ne bino nita, kova i mali, kato govore
da je gric hrub davati blaga, sime ^{efija} ~~efija~~.
Tas narod u obic se hrane u plodak,
sto mu s njigovim trudom kucija i
domace kivotinje prodaju. Sije spic,
nicu, kukuruz, jcam, pirovicu, rē,
iz cesu mjesi hrub. Sadi kelje, krum,
spic sije nito sacira, tamo je tako
kvana "Kukinja", jer iz ovih stvari
se kuhaju jušna jela. U nekih mje,
sto gdje su bliže grada rabe nekih
i krumu sa rečenje. Riba je malo u
uporabi, sime bakalara. Kano meso
rabi najvise slanu prahinu ili
mes. Ka spicje prahine vode i
vino. Fabila i spiti (vino) je spol
vrane, govore narodna povelja.

Na nabilu rabi ugi, slaninu, sir,
 mast, grošto masla samo u nekih
 strana malo inđe, budući da nema
 krava u mexica, radi pomanjka,
 nja dostatne krme. U zimsko dobo,
 dva puta na dan se kuhaju jela,
 najme u juto i večer, grošto su kra,
 tki dani, a upodne na objed jide
 se hruk. Po zimi često puta običava
 se kuhati "Palenta", jer je to skoro,
 nična hrana, a uki toga je vrlo,
 va i dobra. Palentu su najprije
ovdje udomaćili Kriješli i Fulani,
 nego oni jednu tvrdu bex soli, slanin,
 sirom ili ribom, a naši jednu mek,
ku nabiljenu uljem, sirom riba,
 nim ili slaninom karstaljenom.
 Po ljetu, kad jednom ustanu da
 i i topliji dani, kuha se jelo tri

uputa na dan, u jutro, u podne i
večer. Naši ljudi običavaju na stolom
jesti svi iz jedne vcdicle, i svi iz jedno-
ga vrča biti. U obće u proste dnevne
na obroku imaju samo jednu vrst
jela i kruha, a u velike blagdane
imaju više.

Polag hrane, kraka (aria) i vode odvi-
ši i temperamenta naroda. Ljudi
po zapadnoj Istri, su a obće velikij
bune su bore, i oči imadu crne ili
kostanjaste, blijeda lica, temperamen-
ta melanholičkog- ognjenoga, ka-
ko da bi bili uvijek namršteni, ali
naglo se ranjaju. Tjelesno su malo
obretni (il loro movimento corpora-
le è quantoto lento) dopače bivši
i habinjčani su obretniji. Gdje ma-
nje, gdje više sklonuti su na

tatbinu i na svetu. Ki se nesvete,
 se neposvete. Ki je govore: Ka Bog
 je blagoslovio tata, jer da ^{je} ubras se,
 torti čava, što je bio cigan ukova
 na Leukrita i propeti, nato da je
 cigana i probles da snije nigje
 i kristanista imati, radi toga da
 nijek upo svijetu ^{plaji} Kallo hodi beč.
 Ki u svadji, osobito u forgibolji
 života knade rabiti nož, govoru:
 I sam Bog govori, ne zakmetise
 be radi mene. ^{jer je bolje ubiti nego ubijen biti} Vila Kraljevinu su
 ljudi kraviji, jer imadu bolje u
~~de~~ (šive) i kraviji krak. Orne
 su koce ili najviše plave koce,
biela su i rumena lica, modrik
stijuh, vesela temperamenta, nato
 naši ljudi govore: Benjak bi vaji
Kanta, saino da je sit. Benjake

^{pisane}
 naravi, u običajne ili lica,
 ravne, koje opjevaju dva glasa, naj-
 ne prvi bas, a drugi sopran. Naši
Murlaki (Halko nas latini zove ka ipoge-
 du) opjevaju svoje stare pisane su-
garštine, koje su kalostne naravi, i
bugare u dva glasa u notici la bemol,
 to su pisane, Kraljevića Marka, Sve-
diete mlado u druge, koje svaki dan
se pevu, i darnjastavaj ih u gubavini.
Bugarštine, Halko se u nas bugare,
hano da kuamenuju slabodno poli-
tičku svritisku.

M. Čim daje, tim više se kapu-
staju Kralje u svote.

Mara se opiraju da naši ljudi,
siobito u kapadnoj istri nose u
ube rudje (dagete, ipostole) oko,
prema je u obranjeno od političke

oblasti, jer je svo stari običaj. Prva, čija vremenena su nosila orudje, najine spušta, pištolu drugu na kremenit, koja se je hvala «pištolu od prasa», jer imala sedice, na koje se ubacili ~~na~~ na prasa; nosili su sa, blju, al najviše tako hrani nož, što nalazi turskom Handjann, i na oboj strani na lami je uješeno polupij, scca, a iza njim je hvicko. Tablori, nožerak još se nalazi. Tako obarečani smili i onih Misi spusti, nego kad su došli iza pred očitku, složili bi pred rca, tima spuške na gomila. Godine 1810 Maresijal franciski Anca di Ragosi(?) gubernator ilirskih provincija, kobra, više nožerak i držanje orudja. Od onog vremena naši kapustili su javno nositi orudje, kato su običaj, vala od kad su svamo došli.

Odjele i obuka.

Narod se u Istri najviše odieva iz
domaćih proizvodina. Rabi domaće
čipatno na rublje, što dama iz Konoplje,
^{prekrivani} tugo na mnogih mjesti su napustili
Konoplje sijati, čisto se tuđ okolo
^{njih} ne isplati, zato rabe tanko čipatno
(Kotomnu) i a gornje odjele rabe doma-
će sukno, kano na benevretke, brage,
še, fantalune, krošate, kanihole i
kapote. Rado se drže starih
običajnih formah odjele, jer kada
otac sinu ije odjele mu spomene
posloviću. [Nosi nogu i pastolac, štiti
nosi troja mati i otac.] Istina je da
imade raznih forma odjele i poloz
lokalizmi. Tako da na mnogih mje-
sti mladež napušta stare običaje
s odjele, jer na više mjesti čvake,
bi se čimeštine i običajka inanja.

nestalo je uporišta ^{na} tance, radi toga si
 moraju napraviti nivoenu robu,
 ili si ju učine učiti na civilni način.
 Nekojih injesti nose samo po-
 stle, a na nekojih uporišta i sparke,
 ali napokonavanje raznih ^{različitih} formah
 narodnoga odijela, vabilo bi imati
 fotografije odasvuda. Sjuda stariji,
 u nekojih kraji još nose krošate, ka-
 mirole i kapote nađidane s modrim
^čhidom (filoseleste) i oclenim škar-
 latom, i to morada na staru upo-
 menu narodne hrvatske kostave,
 pašto narod ima svoja tradiciju,
 da njihovi predjedoci su došli iz
 Dalmacije, budući da bijaše proa-
 šnje plemićanstvo izumrlo radi
 Kuge i vojke.

Vjeronakon. VI. 8

Nas narod u Istri ispovjeda vjeru
 Kristjansku Katoličku, osim maloga
 mjesta Senja, u kojim stanovnici
 spadaju grčko istočnoj vjери.

Nas narod još se trudi načela naše
 Svete vjere, jer kaže: Vjera čovjeka
 spasi. Vjereje u Boga i sava,
 molost govori: Ki se Bogu spui,
 spornici Bog se od njega neodlu,
 či. Vjereje o neumolost, jer govori,
 da ki dobro čini na ovom svijetu,
 da će dobro imati na drugom,
 govori, a ki zlo čini, da će zlo
 imati. Jedanput, Marko se ka-
 že da bi se bili spustili mumi,
 te na istinu naše svete vjere;
 ali upravo su nastala druga
 vicmena, drugim da riše

Koji bio bi pripravljen čestovati
 Ti svoj život na nju. Kato i čvrsti
 govori: Pokle dora vira, dora
 de i svijet, kad si izgubi vira
 nestati de i svijet. Ispričati
 Krista je čestovati otku i svećeni,
 Ma, ako pravi prvoti njoj čvrsti
 protivnici i paganski vjetrovi.
 Proučavajući brani pravu
 Iskrstu i pravu Presl. Aj. Ma,
 nji, samo kad spavane, ili in,
 se spavaju, adnash skine klu,
 buk in glave reče: Hladi i
 čest in budi! Svako djelo kad
 čvrsti kakave: Isus i Marija
 budim na pravu! Kad po
 čine i kad svrši jesti se pre,
 šreći i molu Boga; ali čali,
 bože kad mladoga narastja
 gubi ovaj čest! običaj.

U jutro kad se isposleđe ustane,
i kad leže, moli Boga, i posebne
molitvice. Vidi

Tri isposovanja Svetacah i velikih
blagdana iposna se isposovanja,
ni sentimentat religiozni.
Hi miwari ng, rivi i na miw, ka nje iposnja
na novo lito. nje.

VIII. B. 1. 6. 1

Na velu novoga lito, hudi po,
sle ipodne gredu u veku na "De
Tedium", na nabraknje iprimje,
nik dobara ka minaic lito, ide
od Boga isposse milto ka mo
lito. Uro jutro djeca gredu iposku,
cak navjicivajici mlado lito,
u tene im darivaju tako xra,
nu dobru veku, (jabuka, orah,
moredula) Na mjestih skupce
se i odrasli mladici, hode
iposku iposnja: Fiolie ipos
novo lito gne. Vidi :-

A cruk'i si spodaju ruku, čestita,
 juč' si svaku dobru sreću, i lic,
 spo i dravje. A dragi mu obično
 odgovori: Poče, da, da bimo došli,
 li i blitu na današnji dan,
 živi i zdravi, u boljem litu i
 manjem grihu. Onaj dan spo
 mogućnosti nitko nezanemari
 službu Božju, jer govore, ako naj
 dan se zanemari, Božja dobra
 stvar, da se ju nemari na cie,
 to lito dan. Blagdan^{uriti} sa obi
 katim jelom.

26.
Božić VIII. BZ 6.2

Prvi dan vilis Božje, nove se, ba,
drugi dan, ka badiji i na^{dan} pusta,
goru, da se mora jisti devet pu,
ti na dan, jer sutra se mora po,
stite. Na vilin Božju ljodi sposte
svi, in van djece, koja nisu još
navršila sedme godine, ^{da} "kaloštoj"
na dočikaju porođenje Isusovo.
Isto se posti na svaku vilin,
velikoga blagdana. Muški na
vilin Božju u obće pripravlja
drva za gorivo na brćine, blag,
dane, a žena čiste, pona po ku,
ci, i pripravlja večeru. Kupački
seodi hodi blagoslivljajući kuće,
na nekoj ^{mjestu} običava dati svakoj
obitelji malo blagoslovna ta,
mijana, a gazdodaru mi

pradieli darab (10 n. Kobacim ili
 jaji, babicu jaji) (babica = 4)
 Na agari stave veliki sok, kojega
 negdje koru badijati ili did, koji
 mora da traje celu noć, i sutra
 celi dan. U večer unviti doju
 dama, a kene priprave večeru
 rano, oholo sunce kakoda malo
 prošle mora biti gotova. Na
 večeru obično se kuha grah, ili
 koprivani rixi s uljem, proentice,
 kelje, i batkar, gdje remaju rade.
 Kad je večera gotova na jesti,
 onda gospodari vame upušte
 ili upistolu, hiti jedan uput ili dva,
 što se čuje iz bliznjih sela.
 Onda jede cela šljad na sto,
 i am večer je običaj da skupa
 večeraju gospodari, i sva sluz,
 činčad, i druge, dane gospodari

uprabi jedn — a gospodar na glava
stola, svi kine klobuk, a on u bje
staj prikriži i blagoslovi stolica
reče: Ki je blagoslovia

To sveto jisti

I to sveto piti.

Ki je blagoslovia

Tu svetu veru,

Neka blagoslovi

I tu svetu večere.

Svi sklo reknu amen i
prikriži.

M. Ovaj je najstariji formal
što sam mogu dobiti.

Drugi kaže sličniji formalu.

Prikriži jelo i reče: Kine ota
i sina, i Duha svetoga. Pože
blagoslovi ovu večeru, i Pože
daj da bino svi dočkal i kli,
tu va dočnji dan korači,

u bojem lita i manjen gricku,
 onda počinu blagovati. Ali pri-
 je gospodarina stari spob stol
 tamjan, ili blagoslovens kelje
 (ovice od Tislove) Kaditi, pa gov-
 re, na ovaj kraj Hamo gre-
 dim, da sedam kraj gre-
 daš liti. Na trećim kalogijem
 običavaju čiti, jer govore, Kad se
 sposti doble se ne piše da andje-
 lom se jesti. Kada francijaju
 gospodarin od sue hrane, što se
 jelo stari na badnjak da ve-
 čira i on. Onda sjede tri
 oboloznjica, Najga u obće ne
 večirao laži večiga, nego nije
 dan obolo lieta, i govori da
 ni kada aganj snaka, rado ne,
 gori, kako one večeri. Svi u kabi

ijede okolo ognja do klainje dobe,
 udahnete religioznim sentimentom,
 tom, kar govora ju o spovedenja di-
 tica. Po obitaju, one večeri, ne bi
 smjelo biti ništa tuđjega (arudje
 živine i v.) u kući, ni svoje van
 iz nje, nego mora svāti doma
 imati. ^{100%} One večeri kažu, da bi
 volar ukras sjena drugane
 volari, da njegovi volovi bi bili
 debeli ielo lieto, a volovi noga
 shajem ¹⁰ sjena ukradenog da bi bi,
 da mislari sode sve lieto, nato
 efane da to ¹⁰ nedogodi. Kada idu
 upati, a čene upametu ognjiste,
 jer u jutro da se najde efane
 osimca = jčina - a did mora
 da gori dohletie (više puta i
 tri dana) A upatiri i mladec

spokorli Svetoj Misi od gosp. na
 "i, koja se zove "Panašnica" ili
 Maša na pastire. Gospodarice
 gredu u obće na kornicu, (Misi
 koja stane u kori) buduć. da su,
 raju objed pripraviti. A gospode,
 ni i drugi gredu u velikoj Misi.

Knabo svrše svi blagdan i takoi
 i svi drugi sa obilatom jelom.

etko na Rožici u kut, na Vaxan
 na sunce. etko na Rožici na sunce,
 na Vaxan u kut. Pub. prica, da

etko je na Rožici toplo, na Vaxanda
 da maza Kagnjn. ^{to Rožica med, od Rožica} led.

U Rožicu spš intrade, u Vaxmce
 spš vira. ^{to Rožica Kraljevin Marko, od Rožica} ^{to maza mila majke.}

Sed an post pastori su običavali, ^{na} član "va"
 nje natići i šibah od lista od lišnja
 nova drva, pege bi stubli s drvetom na
 drvo i vezali bi na rubovjet, to ni
 stavili sniti do vlie Rože, kad bi
 pošli na ponsenjan, bi vlijali, to
 su krali špekalo.

Sveti tri Kralji.

Kad Svetih trih Kralji, najvažnije
je Kristjens vode, koje sbačja na
viliu njih, i spasi je i podne, u veći
okolo sunce nakoda. Prvašnja vie,
mena mnoga i snaga bi pokrtilo
na spuncijon, koja se je vodo slo-
iata, jer se sbačjala u narod,
namnyekitu, nato bi u njem
učinila veliki utis. Ali pred ma-
lo godina narod, sadašnji Pa-
pava har XIII, nabranio je snu spun-
cijon, odredivši da mora drže-
ti prsti blagoslov u latinskim
jerkitu, i to valjda da ne ma-
dju spunkom i pobudjuje pravno-
vjerje. Kad svrši ova spuncija,
svaki bi napunio svoj sud vode,
i dozna spunka. Put u vodi

od trih Kralji, — Kako ju su nove-
ima veliki siera, jer kaže da o-
na ima veliku moć sprijeti klo-
čestom oku, i nečistom duhu,
kato nesmije nijedna kuća
da bez nje bude. U jutro na tri
Kralje svi u kući se s njom kri-
kaju, a vrk toga nekoga ju nata-
če i pije. Vidi ^{se da} mnogi od njih,
ju drže u glavu od sprijetlje,
te s njom ^{se} prekrivaju kad legnu
i ostanu. U jutro rano ljudi
u stanu malo vode, i gredu na
svoje sprije, i skrope ga s njom
govoreći: Kako je blagoslovljena
ta sveta voda, tako da bila
i ova sveta zemlja. Namjera
sprijetke je, nado, da Bog blago-
slovi njegove tucde na sprije,

njegovom, i da mu dobes obradi,
 da mu ^{gov}stava od tucé i druge
 nesreće. Nekoji u jutro prije sun-
 ce izložka natkopraju malu bocu
 vode pred lozu, da varknucci
 im neštode. Na tri kralje u ve-
 čer skupse se mladosti, namu
 kvindic i gručepso kucak upjevaju
 "Koledricu" od trih kralji; Vidi
 pjesmu
 a kine im darivaju kobasice,
 jaja, kolače, slaninu, vina,
 i kad dodju domu upriprave
 večeru od nastupljivih stva-
 ri, pa jedu svi skupse.

Pub govori: Mu smrdi kabo
 i vragu blagoslova voda.

Horizma. VIII B16

Prvi dan Horizme se poime spo-
 stiti i ljudi greda k svetaj Kisi da
 umre^{put} spul. Sedan^{put} su ljudi spo-
 stili kroz ciju Horizme, niti
 se mogli kroz cija Horizme
 videti, negde hranili postni
 majeli, i što bi mnogo ostalo
 od posta, dakle Horas pod
 grede ubijali do Varna, a sa
 da se više sutra dan n^čet^o
 tak. Svaku večer kroz ciju
 Horizmu u obitelji su obič,
 ti moliti Kuricu i Kuku
 Boju, ako je tko knas u Kivi
 čitati i litanije. Vidi
 Ali sada šaliboje kad mnogih
 i mnogih svaki dan više se na-
 postaju svi krásni obačaj.

V Morisani govore da je svetovrie,
me, nato svikli duhovi da ^{su} "ca",
verani da črjstva napastuju, ra,
^{di} toga da valja činiti črjstora.

Puška pričica: Kisi na dan
črjsta vrat slomi, črjst davn
Morisane u rabi.

V Morisani ka diom da andjca nosi
u mičalu do črjstne (da se umiraja) a
odpodne u bučalu.

Uličnica (Domenica deke palme)
Lučka muška glava onaj dan
nosi raktovjet mladit od rlikte
u vidcu na blagoslov. Kad se
črjiva muška, suda svim muški
u ~~th~~ sviki čini iz njih krikič.

trtice (guxice?) na hranicu, što nose
 ruzje u sebe da im nenakudi ko
 često otko i nli duh. Velika mora
 da bude u svakoj kući, pristojeći
 ima velika viera u njoj, kako se
 Kačnje vidjeti na supersticijske
 surke.

Veliki četvrtak.

Na veliki četvrtak se običava ve-
 čerati salate - ako nije pistone,
 suđa dugo - zato jer da su Isu
 Krista u veliki četvrtak uhvatili
 salatu večerajući.

VIII B 1 b

Veliki pjetak.

Na veliki pjetak se prosti i se gre-
de k' suctoj Misi. Na pjadne se gre-
pripravi objed, kad^u svo^u čeljad ob-
lo njeza, pjeje nego se poime jsti,
gospodar blagoslovijo, go^u naloži
obitelji da se ixmoli 5 otčenasi, 5
kdr. M. 5 Slava, i 1 versu na čast
mrte i smrti našega J. I. na mr-
tve, kad svi vorie, pritrxi i stol,
pa se poime jsti. Poslje pjadne
se nesuje ništa dclati u kemlji
(orati, kopati) dokle^u štilo Isusova u
grobu. Na veliki pjetak muži si
strigu vlase, jer da ne glava boli
svo licu. Pu^u govori, ako na veliki
^{pjetak} gre daž, da je slabo lita (neradno)
da kemlja pjeća.

Krestna subota.

Onaj dan kene čistu, preucipotu,
 ču, jer cpostije zgodne kupnik grede
 Kuće blagoslovljeni, Na stol se sta,
 vi spescenoga janca (tako ga imade)
 epogaciu, jaji, netri luka i urč vina.
 Na V. ^{Kad se gloria opce, ako jago puce gance}
 Vaxan. ^{da se baci dobel listi.}

Na Vaxan svi spomognu nostige,
 du na slušen bržje. A mladež
 ima, fune kane jaji, s kojina se i
 gra na Vaxmene blagdanu. Na
 objedu u kući, svaki mora da
 spode blagoslovnog jaje, ali školke
 i krti od janca se maradu nogo,
 xiti, ipašto su blagoslovne. Dve
 blagdane svatko nastoj da ih spro,
 vede sa izobilnim jelo, jer se go
 uri: Svaki dan nije Božić i
 Vaxan. Na Vaxan je dobro da
 gre dar, ili na blienion.

Ukročaiće Gospodinovo:

Na naj dan, svatko, koji ubije i prah
 sa doma, i para jinit da ga kuha
 s kromaćem na objed. Katile su
 sanda se jede na objedu kromać,
 ča i jinita od i prahca.

Na naj dan govore, da nije dobro
 da gre daži, nešto da je tiče sušino.
 Kad je. Sensova daži, govore da je kosa
 od svatoga žita.

Sveto tielo (Carpustamine)

Na Pilovu kene nose cvieće na
 blagoslav u otkru, što se inače zove
 "blagslavno kelpje," koje nose tako,
 djer i u i prahcajn. Kada ga dane
 su doma i u otkru, stave ga sušino.
 ti na kune, sve do vilie Petruae;
 ali i prahca kati nesu je sitati
 nani, nego se ga nani u kuku

44.

spasaviti. Putkima uclitku viera
u blagoslannam regnu, i nipe. Huc
da ga uobi imali, spoito ga postie,
buzn u praxnnojene korhe.

Dukove.

Pasto su dva blagdani, nati gin,
di obicavaji spoiti u goste.

Prica. Sveti Duh, dancese spannu
vriou buh.

Sveti Petar.

Blagdan uclitki, govore, da mu
se palja moliti da ima bljine sdraja.
viri molitve.

Na vilin S. Petra u vrier se loze vris,
v. vjaki.

Sveta Marija svicnica (Candelara)
 Na dan Svete Marije Kne nre
 naštene svicie na blagslovni skromi.
 "Puh ima veliku ^{vistu} svicu" od Svete
 Marije", jer se kaže kada čovjek u
 mire, kato svaka duša je mora
 imati, a uki toga rabi u svetu
 sticjonne surke, sto se se drugdje
 viditi.

Puh gani: Sveta Marija Svicnica
 ako najde led, da spresticem
 rarbije, ako ga ne najde, ga uini.

Kvatre.

U vrijeme Kvatre no je najsovjedana
 spost, i njihove vilice se spaste. Na vi-
 lia Kvatre i na mrtvi dan a su,
 koj Kuu gori sveća na mrtve po-
 slijepadne od večernje, do drugi
 dan dan do večernje. U nedjele Koa-
 tarne svećiviti gre po groblja mole,
 ci na spokajne "se profumio", što
 mu snaka shiteji plati ka svoje pri-
 nimice. U Kvatre givore, da su
 sue dućtnaših spokajnih snas u Koa-
 ci, dokle sveća gori, i da vas gleda
 ja što ratimo, te anda na njeno^u
 li i daje milostinju. U vrijeme
 Kvatre i na velike blagdane,
 spunk govori da nije dobro ženstam
 ščiti, da se itijzi namishaju;
 alisa^{da} sue ~~da~~ dogodi po valji horiji.

U Kvaternu i velikih blagdanu,
 štrigi čine svoje sastanke, na Kri-
 stih gdje se Krišćani nelože na
 milia Ivarje (24.6.) i Petru. Kiste,
 koje se radi u Kvaternu vrijeme
 godine da je štrig. Kvaternu
 godine, da je na 16 drugih neđe,
 jah. Ako su prije Kvaternu
 od lista matre, ipak godine
 da, dobro ano lista, druga je da
 je još velika suša.

Sveti Anton Opat.

Na dan S. Antona himnskoga,
 na nekoj mjesti drže blagdan,
 pošto je nastitnik Kinsting. Drže
 blagdan pošto volari i pastiri,
 greda S. Misi, i mole S. Antona

da im dade sreću u njihovom
 blagu. Poslije Mise svećenik
 dodje na sveta crkve, blagoslov
²kovstine, i čita evangije S. Luke,
 što se čita na karnici na Božić
 jutro. Čine se Mise i da je
 se milostinja na ^{čisti}S. Antona,
^{da} kada sreću u blagu i da ^{da}aslo
 badi od bolesti.

Po listi ljudi kome svećenika
 da blagoslovi Mokare (ovce)
 kako dodje od svakoga stada
 svo. Kada se sagradi nova
 kuća, ili jafilenica, kome se
 svećenika da ju blagoslovi.

Na naši ljudi prvačinja ~~stara~~,
 vsemena običavali su činiti
 ravno kavit, kako ih je dan
 današnji čine; ali ne onako
 tekne kako je dan čest. Nekoji
 bi učinili kavit, da dođe tko ~~ni~~,
 ne od one kuće, da mora jina
 ili više Misah činiti. Ma nako,
 spredavali su drugu dušu,
 svaka lieta, na naj dan, koji
 je umra. Neke bi učinili kavit
 da njegova kuća mora dođe
 je tko ~~ni~~ od nje da mora
 na neke predložene dane na
 lieta proračunati jednu peci kru-
 ka i nekoliko vina medju sirs,
 make, ili medju ljude, koji
 dodju s proračunom iz druge
 obine u onu gdje je kavit.

Takore i čine Kaviti su jednim
 osiđavali činiti samo na pokojne.
 Puk govori, da Kavite se mora
 savjestno obunivati, drugičje na
 Kucia, koja ima Kaviti da do
 skoro propade, i^u kratko vrijeme
 svoj ljudi u njoj da pouniru.
^{ako se uzmomika}
 Drugi čine Kavite, kad se nako
 de u Kakuvoj velikoj pogibelji
 života, radi bolesti, ili što sli
 čna. Više uputa, roditelji njeni
 Kaviti sa kojemu Suctu ili
 Suctu, na svoje djete, kada
 je u pogibelji smrti radi koje
 bolesti, da ako mu^{ga} Kagi i naj
 Suctas oslobodi od smrti, da
 će u suho postiti (u Kankui vodi)
 jedan iput na tjedan doliže
 živ. Zela će ići poslušati i platiti.

Sveta Mica, gdje ^{je}orkova snoga Sve,
 ca ili svetice, Kano na prvimjer
 u Bulje S. Mariji, u Rieku na Fe,
 sat, u Rovinj S. Fumi cu. cu.
 Naši ljudi se kaveću nekajim
 Svecem, kako kaštiti tih sm ne,
 Nib boliti, na pr. Sveta Farka na
 život, S. Klari na bolest od grta,
 S. Keca na oči, S. Apolocija na
 na rube, S. Valentin na prada,
 vici, S. Anri kene na prora, S.
 Agati kene na prora, (dijke) S.
 Florijan na očuvaja od vatre.

Bog.

Neki stari knez mi je tako go-
 da je jednom čuo povjediti od
 svojeg nekog staroga rođaka što
 je Bog. Bog je velika jabuka
 na vrh vrha jedne jako jako vi-
 soke gore. Okolo nje je velika
 mnoština djece, koja drže na
 ovoj gori svo, a velikom krljom,
 koje djete isprvo omu liopu ja-
 buku ugrabiti da bude njegova.
 Tako da su svi narodi na svje-
 tu, da se oticu, koji će prije
 u Pragu doći, kamo i ona djeca
 drže se u pravcu jednog drugoga
 doble u jabuki stigne, tako da
 su bliže njega narodi i spojeni,
 ne osobe, koje imaju više
 kraljeva, kamo djeca, koja su

hitrija su bliže jabuke.

Drugi mi kaže da ^{je} kuja ipari,
dati od nekog starca, da je
članet Bog.

Publ. govori: Da Bog nije mačak.

" " Ti je mir je i Bog, a ti
nemir je bog. Ni kaputi stare
stvari kaputi Boga. Ni las (vlas) iz
glave ne finde brez volje Božje. Bog nije diti.
Bog nas sinovaj od turčke vojke, i od svetača
Vida rose.

Kletuc. VIII A3g

Povijest stari ljudi da jedan
put su bile spomenute u narodu
kao uakove kletae. Po uvjedu
Roga, što su na boje, a najviše
kletae da je ^{bilog} fraja vira. A on
da sparto... Bozpo... ioh.

Glagoljasi. XII. 4. c

Mano ka varijacijin, čini mi se ovis,
dno du spomenenih glagoljaš
i njihove dvojepovijedi.

Dot spomenari ljudi křivicih, koji su
spomenarali socienitke, koji nisu
knali nego na svoj misal stori,
ti S. Hise, nego na svoj misal,
to bijaše uposli glagoljaši.

Na Božjem uposli kod Visina,
de (la Madonna dei campi pri
so Visinda) bijaše samostan,
kojeg se još vide rušine, bijaše
im uposli, sredina i surbetak
svega njihovoga ranta. Man
stari ljudi, da kada bi uposli
mladići u samostan, ^{na noak} da su
imali nekog i uposli 10 godina,
i da nisu knali ni čitati ni

upisati, dokle se nebi tačno naučili,
 to da bijahu u stari mladosti od pro-
 ste Kmetčke ruske. Medju takovi bi-
 je neki Pru Velović in Vabriga, da
 je prije brave upućen u Taru kod
 bogato Čemerić, te kad mu je
 ovo upućeno dodijalo, išo je u samo-
 stan na Božje uplje, gdje sveti bo-
 goslovne nauke, i upostane kćupni.
 Kam u svojemu rodom mjestu, i
 tamo umre Bog got. (Ta sam imao
 njegov glagoljstik Misal.) Kažu da
 glagoljaši bijahu probošni i ubogi.
 U selu Turaku na Karfanoarčini
 (u kojem bijaše 10-12 obitelji) još mu
 je i danas kćica upamćena, da
 kad bi u jutro obavio svoje obitke,
 ne dinstati da bi išo tlati, i tako
 marljivo radio kroz cijeli dan.

Al habincih (S. Domenica di Visina,
da) da bijaie ntki Pre Roška,
Kaji u Nedjeljne dane bi u ctki
inuo tabovu upropojed: Poslučaj,
te moji dragi! "Sve će dojeti na
škriv, i upodgristi će kuće va",
še, niš vam veš nerećim, jer
proznam da nije baje.

Ntki upop Matavao propo,
vjedaie ovako: Poslučaj teme
moji dragi ljudi! Da bi bili
svi dubi va jenem, vli dub
bi bel. Da bi bili svi Kati va
jenem, vli Kāl bi bel. Da bi
bi bile sve sibre va jenaj, vli
sibira bi bilā. Da bi bili svi
muži va jenem & vli muži bi
bil. Pak da bi ani ^{muže}ixel ann
sibira, i spozal sić ani dno,
Kad bi spal dole vli plās bi

staril. Kad urči Misu, ide Hudi,
 veselo, i reče svojoj Muharici: Ja,
 draga moja deklinca, vru predi,
 tu sam danas staril. Ona mu
 odgovari: Ja, kad ste va otkre
 lajate ni stalo ni seglo, je bil jedan
 vlak va otkre, je imal, redko
 spali bok, je rehal: Pi te budi
 prajca vira popravka tite i
 traju vreditu. Pi te budi, tede
 i njega i onaga, ki mi je bil
 otkon spali put koridal, da
 mi svaki nas va oje natabne.
 M. Vlak bijaše neki kmet iz
 napadne Istre, koji imao je nekog
 li bok.

Pijaše neki pap italijanski ne,
 unam jeli u Cittanova ili Alma,
 gu, kad bi diete Kristio bi reho:
 So te batono in nome del Padre,

e Figlio e paragrafo 55. pošto Spiritus
 Santo, je bilo na Knjizi 88.
 Vidi se dakle da onda svećenstvo
 moralo je biti neutr.

XI uvod

Pravovjerje i predstave.
 Pošto religija se produkuje na
 vjeru, radi toga čini se, morao
 da *Hovm predmetu dodam
 narodno pravovjerje i pred-
 stave. Da bi našem narodu iko
 reniti pravovjerje, bilo bi isto
 no invalidno i njega vjeru. Ne
 koje stvari se baš protivu kdra
 vemu narodu, što bi rekli na-
 rodnici da su prave bu-
 dalačine, ali npravo one
 u njemu probudjuju samopomo-
 ću i moral. I tako nebi

Kad kod našega naroda su ka,
 Karenjeni dva principa, najine do,
 bra i kla, t.j. da je Bog i vrag. To
 nevieruje u vrage, nevieruje ni u
 Boga, govorio je. Takle ka, dobra
 diela pomaže dobar duh, kano
 nabolje nekoje molitve ili farmo-
 le, a kla diela neke farmole, koje
 se čine bez smisla. Ka dobra diela
 govore, da neki Sveti pusti u mo-
 litve, a se ih čovjek slušati i pomaže,
 bi, a ka kla diela (malefici) da
 su ljudi nešto duhom nado-
 knuti, stali nekoje farmole, da
 se ih rabi u klu sorke; ali da
 se mora tu do vjerati, ako se
 hoće postignuti dobra i klu svr-
 hu, jer da čovjeku vjera spasi.
 Ka postignuću kloga diela

(malesixis) da se izvršavaju k'o,
 uporaba posuđenih stvari, kao
 na primjer, sveta Hostija, mrtva;
 ike Hosti, sviću Sveta Marije i k',
 razjeda ove stvari moraju se i k',
 govoriti nekeje formole, samo
 sa namjerom da postigne on
 svrha. Is je malo koji stae,
 da znade takovane. Čas,
 vije, i neć da ih nikomu ka-
 že, čisto da velika grizota na-
 ići drugoga kako ih i iiniti, i k'
 da i bi što komu ka kati, ne,
 spovijedati ni od istinu, da
 se nebi svjam slušili. Da bi bilo
 da k'le k'biha istina da one for-
 mole i namjera i nuda sniela
 ka onu običnu svrhu, da
 bi ih tumačio ona ovaj način:

Dokle nije bila Italija ujedinjena se
 spominjaj viškala: Evviva Verdi!
 To još nije Matko xlo, iposito Verdi
 je glasoviti muzičar Italijanski;
 ali evviva Verdi, knaci: Evviva
 Vittorio Emanuele Re d'Italia,
 tako dakle bi uslo isto knaciti one
 formule i molitve, koje morale
 imati orku naravnu moć. Ali
 od 1848 upočela se nekamo gnati
 viera, proknoxierje i običaj u
 narodu, iposito je nadubadalo
 drugi duh vremenera, i lagli deti,
 šaj narod s narodom.

Puh ogrejni u štrige, spričo drvi i
 gorvi, da svaka životinja na
 svietu da ima surga vutka vutka,
 tako i čovjek da ima surga, i to
 da su štrige, nis i vukodlak.
 Diete, koje se rodi u Bratreno
vicima, koje imade rep, hlaču
 koje nostalno štrige; ali da ne,
 more nikomu nanditi, had se
 takovo diete, ako se ga zove. Kato
upostije sunca kopadu, frige me,
 ga se ga brću nasi, uprimaj
datstori u rešet, i da nositi,
 lo huće vićni. Rod se je jedin
vuk brćjan u u. Vaj je dakle
štrige, on nanditi nemore, niti
tači i drugima na sastance
nemore da ide, dokle ne svi
u govinu. Uda na slabodno
da ide i drugima na vilin

60.

Kuvarje i Petrove, i na velike blag-
dane, Kati se one vilie križnjaki
veloše. Mjeto, gdje se tubu, sve
kito i stable sve da smjende ipu,
mlate, kato u prvom vrabku
Sveti star i uputeš Kudu Kora
iprine svaki dan Sveti star Pa,
pa da sviet blagoslovi, kadi da
mu nenastade kli duci i striga,
koji sada da nemaju veci su,
ko velike moći, Kato su imali
jedan vrt doble^{ju} vica u Triden-
tinskom Monastiru Kavorali.
Striga ako čarjebu vanti upusti
mu listka na nekoliko dana.
Vidi pripravljen
Striga, rizi i vut oslabi da
su neki ljudi anormalni, to
da se ih može lako oporovati

medju drugima ljudi. Oni da
 su jako dlabavi i po svemu živatu,
 da imaju velike nubi, šareciji,
 duge obrve, a obrak jako crven
 i ruzak (repugnant) Kadaje
 čovjek bliže takovih ljudi, da
 mora misliti, si i trije bi me
 spojio. Čas imaju starih ljudi,
 koji nose stak ot črnoga glaza
 da im i trije nevanade, što je
 čvrsta proslavica: Se ga koji tra,
 ko i trije črni ten. Kadama,
 glo po lietu najtar profukne,
 nasi po svu liče i praviu,
 opet malo natim po xsmji se
 viti liče i praviu, gavoze da
 se i trije tuba, ter se nato ne,
 smji obolo se gledati, jer da bi
 suba mogli čvrsta nanditi.

62.

Kada umre, hoji gauru saje štrigo,
stave u kube debeli čava da gri,
ne, a kad se nebi to nūnilo, govore
da bi hadia noxad, i u kratko vrije
me da u kući sue saje frokla, i
tabkwi štrigi da spunde licha ka
spasenje.

Ris.

Ris je na jedan grad veći nego
štrigo. Ako su čvrjstu nauči,
na njega nema veći licha.

Vukodlak.

Onje najacci, i spoglavica od četr
gi i rivi, njih je najmanje. Vukod¹¹
lak po noći da gredu medju
klošac, i klada one skič, tada
se nesuje k njima, jer da čuje,
ka odmah spričinu.

NB Grišnjak.

Kada se diče rodi u belajme,
ni, ili s klapom na glavi, govore
da se je rodo grišnjak. Baka mu
snuka onu mrene, ili čto kren
košnjicu, isto tako i klapu, pa
mu malo klapare kožu gadi
spakubom, i to ka mu kašju
pod klapu, ili mu klapare
doble diče vraste, i to mora

mora imati uvijek kod sebe, da
 istrgi tne tubu, i ta. kažu daje
 njegova ruka proti njima. Kada
 istrgi imaju svoje svoje sastanke,
 oči su koga čovjeka te protiviti,
 a gričnjaki da brane anaga čija,
 ka i se tuftu istrgi da mu ne
 rede. Gričnjak uhlina u sebe
 svoje runde se nehoji istrgi, jer
 predomare, a slučaji da nema
 još je nijem. Kato kada se ne,
 glo čijek ubali, anda trič gri,
 čijaku ka pismo, protivu
 knade kakov lič su mu istri,
 gi ostavili. Prije nego se grede
 trič, gričnjak da kaspé narne
 čice, ka da mu izlazi iz grla
 velike črna mrlja, kaju kovu
 a Pavina, i grede ča na deset
 konju.

X136. Mōra.

Čerjeh Koda umre se ga čuva da
 spreko njega nebi škodo ni kokaš
 i mačak, jer u slučaju da bi, onda
 biš postala iz njega mōra. Kugi
 spet. Kažu, da spreko dieteta pri,
 je negs se ga štetu nosi da ne,
 snije spreko njega škodi ni ko,
 Kōš ni mačak, i u slučaju da
 bi, ona moka bila bi mōra.
 Koda, grede sienti dietu u kib,
 Ku i glodati mu spete, da se
 spretvori na kokaš ili mačak.
 da se mōra onraki od dieteta,
 stave mu goli naš pod glavu,
 ili na ruku uz nože sūne križ
 Salamon (S) ili štāt na,
 from vračarica ingvara one
 ricci: Mōra lēxi doma bromna

Puti su ti bati,
 Uda ti je zemlja,
 Svetska Ivana sapeta,
 Da biš od Boga bila
 Proklata.

Kada ona grede po noći čorje,
 Kao sicuti, najprije da uame
^{mu} ran, onda mu sjede na prcu,
 on da čuje tekinu rjekinu; ali
 sbuditi da se nemore. Nara
 spada kenskanu spolu.

Obrečljivci i obrečljivice.

Ovo su osobe, koje čuvaju nam
 da samo da mu pogledaju
 svojim okom. Obrečivci i obre-
 čivice more lakko postati vra-
 tlo, koji u Nojelu jutro jede
 mesa ili mesa prije nego se
 umije, i ako kad je kad Sveta
 Mice da pogleda na kad,
 kad se podize Sveta Tila, onaj
 govore da samo pogleda i nije,
 ka da mu svojim okom nom-
 di. Kad česa kadtegi i prepa-
 rujuju svojoj dieu da u Noje,
 ljupitro se morada najprije
 umiti, da kada ^{da} kad Sveta Mi-
 se u vjeme podizanja S. Tila
 nemaju biti i ostrešena i no,
 kad gledati, da ^{ne} budu obrečji-
 va.

Duhovina.

Duhovina govori, da je čovjek
 izvrredno velik, i da ima tie,
 leso ili duševne krieposti
 neobično velike, i u svojem
 poslu je vrlo vjest.

Grád ili tuča.

Polisti kad se na nebun digne
 črni i svjetao oblak, i kada
 u njemu šumi i tutuži, tada
 govore da je ipun gráda. On,
 da brzo posinu na puzor
 nam bacati stolove, kormite
 i druge stvari, da grád nepo-
 tuće. Kvanar brzo trči sla-
 kvanj, ako nije brže njegov

onda brže tko može da do
 kvari dodje. Muzi krate pušću,
 bitaju s blagoslovim i pravom
 od Tielove, da razbiju oblak.
 Arngi, koji je sprevo diete od
 matere i proti oblaku i inisgi.
 lin nožem briz. Salammunda
 ga i presica, a čene i djeca u
 kuzi brzo uga svjetu i lute
 Marije, nose na aganj i kuga
 blagoslovnoga i tri kapije i de
 blagoslovne, brzo male praga,
 da ih stvara od brze. Puk
 govori, da od grada, koji je
 i lje da se nemoremo oćivati,
 jer da je to naš kastić, ali grad
 koji je čine i padati k li duci i
udarci, od noga da nas
 more osloboditi samopćisto
 prou, blada. ubije kamir

40.

i stavi stolu, i moli na neku
čunu knjigu navlašt na sun soku.
U onaj mjestu, gdje malo ili
ništa građ nepotuje, prokima
veliku zaslugu, pravi kahvalio,
iti ljudi mu nose darova i ma
kahvalivaju, samo da je ^{na} glavu
da čini grad pošten. Ali to da
more činiti samo najpošteniji
je čest, da nepokrade čestitu
u potpunom grijhu. Ka rodopce
vrst kanunije, djeca nekakani,
tu, koji su djenojke kagnile
i kahvalio bez krstaj i ona
da čine grad, to s čim što
grad potuje, da čina brava.
Vidi pripovjedku
Poslanica: Tada grad potuje,
kahvalio je khoriti.

XI 5

4.
Orko.

Orko govore, da se izleže na
kokošnjem gnajju, koji nebijate
7 list prikopan. On da
je nekakvi ali duh, a obće veliki
kano konj, a isto čuta da se
upretvari na prasa i na črnu
ovcu, robitu, onda kad se ču
vjetru novica medju noge, ka
da ga vani nadje. On da ču
vjetka goni kano konj kroz
cielu noć po velikih gorah,
po steninah, čuvjek da nijem
jase kano na konju, da je po
mucen da ne zna ka se. Kakav
put da čuvjeka ponce gdje ga
nadje, a kakav put da pusti
gdje ga dar xateis, magari
na ponora, kouse da bje

Pr.

tada čuvajti ^{mogao} konjotista, mora, bljesnom uikanu, da bi ga gario konj bi mu zapovjeda. On da no naći konjem stunje napliće, rado da ga jaše po ciele noć, ali glad da ne pušti, hatiti, nego da ga go, ni u travu ili žito, gdje brzo napu, se. Nego da stunje ne napliće mora mu se vratiti sklo vrata ovreni trab (cordella)

Dan sudnji. X16 h

Sedan godina prije sudnjega djeva kene nete, neć roditi, ni smotua neć filaditi. Bit će on, da sedan filodnih godina, i sedan nefilodnih, tko si prvi, špara žiruća u sedan previka godina ka sedan drugih neplo, dnih godina, i se prekaniti

u snih sedan versodnih, a tko
 ne bude tako ničis, silno da će
 stradati. Kada nastane sedan
 versodnih lieta, onda će se upro,
 diti Antikristus, od neke sta,
 na štrige tamno adhuda sun,
 se isticē. On da će Krivu
 vicu pripravljati, i ljude
 na nju obraćati, i ljude da
 će snovi Kupovati na svoju
 vicu s rovi, što su snovi
 i upod nemljam (depoziti) Veli,
 ka čudesa da će činiti, do
 Vle upod smuti, upa kad se
 bude Bogu dodijalo Suci. Uj
 će unj bititi tada će biti ho,
 nac svicta. Puk upreca:
 Kad se bude rodila upokljara,
 ki će upokljati na sve upokljare,

Kad se bude rodila sni, Koji
 iz staroga će se načiniti mladi,
 i Kad bude rodila sni, Koji
 će na sve bogataše umriti, ta
 da će biti suršetak sveta.

Sveti Otac Pape. XI 3 a 2

Puk govori da Sveti Otac Pape
 je najčistiji Koji, i snaku
 nši da mu anđel nosi list
 pod uhlavje, tako da kuode
 , što se na nebu ngadja.

X1.8

cf. II. 23

Čekaj čekaj Garina,
 Dokle dojde Ilija i Marija
 i Marijin sin,
 da ti glavu odseku.

I još drugačije:
 Čekaj čekaj knjiža,
 Dokle dojde Marija,
 i Marijin sin
 i je ti doći čestiti Ilija
 će donesti ti striž
 će ubiti ti knjiži.

Kad se knjižu začara, je umurjena
 se ju doći u ruci, u nidič ne
 upide već nikoga. Potle ju začara,
 in i pusti je nekome kako.

